

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie, na które składają się:

- bilans sporządzony na dzień 31.12.2018r.,
- współczynnik wypłacalności na dzień 31.12.2018r.,
- pozycje pozabilansowe sporządzone na dzień 31.12.2018r.,
- rachunek zysków i strat za okres od 1.01.2018r.- 31.12.2018r.,
- zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za okres od 01.2018r. do 31.12.2018r.
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1.01.2018r. do 31.12.2018r
- oraz informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie i dodatkowe informacje i objaśnienia („*sprawozdanie finansowe*”).

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395) („*ustawa o rachunkowości*”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa a także statutem jednostki. Kierownik jednostki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej (lub innego organu nadzorującego) jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089) („*ustawa o biegłych rewidentach*”),
- 2) Krajowych Standardów Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2041/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 5 marca 2018 r.,
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66) („*Rozporządzenie 537/2014*”),

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności co do tego czy sprawozdanie finansowe jako całość zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, oraz wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie finansowe.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika jednostki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności badanej jednostki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw jednostki przez kierownika jednostki obecnie lub w przyszłości.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od jednostki zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Kluczowy biegły rewident i firma audytorska nie świadczyli na rzecz jednostki lub jednostek przez nią kontrolowanych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych, które nie są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego jednostki uchwałą 6/11/2018 Rady Nadzorczej Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie z dnia 28.11.2018r. Sprawozdania finansowe jednostki badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31.12.2016 roku; to jest przez 3 kolejne lata.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyk. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko oraz [w stosownych przypadkach] najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka
Ryzyko błędnej wyceny bilansowej ekspozycji kredytowych, spowodowane błędną klasyfikacją ekspozycji kredytowych i w konsekwencji zaniżeniem poziomu utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących lub błędnym uwzględnieniem zabezpieczeń pomniejszających podstawę obliczenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi	Zastosowaliśmy procedury wiarygodności obejmujące badanie szczegółowe ekspozycji kredytowych, w tym grup transakcji, sald i ujawnień oraz analityczne procedury wiarygodności, Zapoznaliśmy się z zastosowanym w Banku wewnętrznym systemem przeglądu należności i wyceny ekspozycji kredytowych, Dokonałymiśmy analizy obligu kredytowego Banku, Na wybranej próbie ekspozycji kredytowych przeprowadziliśmy równoległe procedury obejmujące badanie szczegółowe (wiarygodność) ekspozycji kredytowych oraz przetestowaliśmy

	<p>efektywność kluczowych kontroli m. in. w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawności klasyfikacji ekspozycji kredytowych, tj. poprawnego ustalenia terminowości spłaty, prowadzenia i zachowania częstotliwości monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, - adekwatności wysokości naliczonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących, - poprawności ujmowania zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących, - prowadzenia i zachowania częstotliwości przeglądu i aktualizacji zabezpieczeń kredytowych.
<p>Ryzyko nieprawidłowej wyceny i prezentacji w sprawozdaniu finansowym aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenianych w wartości godziwej</p>	<p>Przeanalizowaliśmy poprawność zaklasyfikowania poszczególnych aktywów finansowych do kategorii zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 01.10.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.</p> <p>Zastosowaliśmy procedury wiarygodności w zakresie wyceny i prezentacji skutków wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenianych w wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym (akcje jednostek nienotowanych, certyfikaty inwestycyjne nienotowane, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych).</p> <p>Sprawdziliśmy poprawność ujawnień dotyczących aktywów finansowych wycenionych w wartości godziwej.</p>
<p>Ryzyko nieprawidłowej wyceny rzeczowych aktywów trwałych przeniesionych z przejętych aktywów do zbycia, a oddanych przez Bank w najem lub dzierżawę do czasu ich zbycia.</p>	<p>Zastosowaliśmy procedury wiarygodności w zakresie wyceny i prezentacji skutków wyceny rzeczowych aktywów trwałych wycenionych w momencie ujęcia i na dzień sprawozdawczy w wartości godziwej.</p>

Opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31.12.2018r., oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1.01.2018r. do 31.12.2018r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości, prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa i statutem jednostki.

Uzupełniające objaśnienie

Bank prezentuje w aktywach bilansu (A.XIV Rzeczowe aktywa trwale) kwotę 9.250 tys. zł. Jest to wartość składników majątku przejętych za wierzytelności zgodnie z art. 6 ustawy prawo bankowe, które to składniki Bank winien był zbyć w ciągu 5 lat od ich nabycia i na 31.12.2018r. termin ten już upłynął. Bank oddał w/w aktywa trwale w najem lub dzierżawę do momentu ich sprzedaży. Wartość bilansowa tych składników jest nie wyższa niż wartość wynikająca z aktualnej wyceny rzeczoznawcy majątkowego, jednakże ostatecznej ceny sprzedaży nie można określić.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej (lub innego organu nadzorującego) są odpowiedzialni za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami prawa.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Inne informacje, w tym o wypełnieniu obowiązków wynikających z przepisów prawa

Za zapewnienie zgodności działalności z regulacjami ostrożnościowymi wynikającymi z przepisów Prawa Bankowego, uchwał Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz Uchwał Komisji Nadzoru Finansowego odpowiedzialność ponosi Zarząd Banku. Naszym zadaniem było, w oparciu o przeprowadzone badanie, przedstawienie informacji czy Bank przestrzegał obowiązujących go reguł ostrożnościowych. Naszym celem nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania tych regulacji przez Bank.

W oparciu o przeprowadzone badanie informujemy, że nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Bank regulacji ostrożnościowych oraz nie stwierdziliśmy nieprawidłowości, które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Banku, w szczególności w zakresie ustalenia współczynników kapitałowych.

Elżbieta Nowak-Stępska
Kluczowy Biegły rewident
Nr ewidencyjny 12399
działający w imieniu:

IMPARTIAL AUDYT Kancelaria Biegłego Rewidenta Elżbieta Nowak-Stępska
- podmiot wpisany na listę firm audytorskich prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym
4072

Data sprawozdania z badania 6.05.2019r.